

- N.B.**
1. All questions are compulsory.
 2. Internal options are mentioned.
 2. Figures to the right indicate marks.

UNIT - I

- Q.1**
- a. Explain in detail Rights to Information Act, 2005. (9)
- OR**
- b. What is Consumer Protection Act? Discuss. (9)
 - c. Write a note on 'Sale of Goods Act', 1930. (6)
- OR**
- d. Briefly explain Indian Contract Act of 1872. (6)

UNIT - II

- Q.2**
- a. Describe the concept of 'Deep Ecology'. (9)
- OR**
- b. Discuss what is Environmental Ethics. (9)
 - c. Explain in brief the concept of Carbon Space. (6)
- OR**
- d. Write a note on Anthropocentrism. (6)

UNIT - III

- Q.3**
- a. What is Biotechnology? Discuss its applications in various fields. (9)
- OR**
- b. Describe various applications of Information Technology. (9)
 - c. Briefly explain Laser Technology. (6)
- OR**
- d. Discuss how Technology can lead to destruction. (6)

UNIT - IV

- Q.4** Write Short Notes on: (Any 3) (15)
- a. Types of Goals
 - b. Intrinsic and Extrinsic Motivation
 - c. Creative Thinking
 - d. Strategies for Time Management
 - e. Data Interpretation
 - f. Rural Concept
 - g. Distribution of Land resources

सूचना :

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. आंतरिक पर्याय मांडलेले आहेत.
३. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.
४. मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

विभाग - १

- प्र.१ अ. माहितीचा अधिकार कायदा, २००५ ह्यावर सखोलपणे स्पष्टीकरण द्या. (९)
- किंवा
- ब. ग्राहक उपभोगता कायदा म्हणजे काय? ह्यावर चर्चा करा. (९)
- क. माल विक्री कायदा, १९३० ह्यावर टीप लिहा. (६)
- किंवा
- ड. भारतीय करार कायदा, १९८२ ह्यावर थोडक्यात स्पष्टीकरण द्या. (६)

विभाग - २

- प्र.२ अ. 'सखोल सजीव सृष्टी शास्त्राच्या' संकल्पनेचे वर्णन करा. (९)
- किंवा
- ब. पर्यावरणीय नितिशास्त्र म्हणजे काय, ह्यावर चर्चा करा. (९)
- क. 'कार्बन अवकाश' ह्या संकल्पनेचे थोडक्यात स्पष्टीकरण द्या. (६)
- किंवा
- ड. मानवशास्त्रावर टीप लिहा. (६)

विभाग - ३

- प्र.३ अ. जैविक तंत्रज्ञान म्हणजे काय? त्याच्या विविध क्षेत्रात उपयुक्ततेची चर्चा करा. (९)
- किंवा
- ब. माहिती तंत्रज्ञानाच्या विविध उपयोगांचे वर्णन करा. (९)
- क. लेझर तंत्रज्ञानाचे थोडक्यात स्पष्टीकरण द्या. (६)
- किंवा
- ड. तंत्रज्ञानामुळे कसा नाश होतो, ह्यावर चर्चा करा. (६)

विभाग - ४

- प्र.४ थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणत्याही ३) (१५)
१. ध्येयाचे प्रकार
 २. आंतरिक व बाह्य प्रेरणा
 ३. कल्पकतेचे विचार
 ४. वेळ व्यवस्थापनाशी संबंधीत तंत्रे
 ५. संस्करणपूर्व माहिती
 ६. ग्राम संकल्पना
 ७. जमीन संपत्तीचे वाटप